

Josep Quer i Villanueva

Josep Quer i Villanueva (català nascut a Caracas el 1965) és llicenciat en filologia clàssica per la Universitat de Barcelona, és *magister* en teoria gramatical per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i doctor en lingüística per la Universitat d'Utrecht el 1998. Actualment és professor de recerca de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA) i està vinculat al Departament de Lingüística General de la Universitat de Barcelona. Ha estat investigador postdoctoral a la UAB (1998-2000) i professor titular del Departament de Lingüística Romànica de la Universitat d'Amsterdam (2000-2001). La seva investigació s'ha desenvolupat en l'àmbit de la sintaxi i la semàntica formals. A més del llibre *Mood at the interface* (1998), ha publicat articles en diverses revistes internacionals com *Language* o *Probus* i és autor d'un dels capítols de la *Gramàtica del català contemporani* dirigida per Joan Solà (2002). També ha participat en nombrosos congressos internacionals.

En col·laboració amb la Federació de Persones Sordes de Catalunya, Quer dirigeix el grup de recerca Gramàtica i Interpretació de la Llengua de Signes Catalana. És autor, juntament amb Eva Maria Rondoni de la *Gramàtica bàsica de la llengua de signes catalana*, publicada a Barcelona el 2005.

Sobre la llengua de signes catalana no hi ha gaires estudis fets. La veritat és que ni els lingüistes ni la societat no han sabut donar la importància que correspon a la llengua que utilitza la comunitat de persones sordes de Catalunya. I aquesta llengua mereix ser descrita i estudiada. En primer lloc, perquè és una llengua, perquè és fruit de la fa-

cultat humana del llenguatge, com ho són les llengües orals, les llengües que fan servir els sons per manifestar-se. I, en segon lloc, la llengua de signes catalana mereix ser tinguda en compte perquè és una llengua catalana. De fet, podem dir que Catalunya compta amb dues llengües pròpies: una d'oral, la llengua catalana, i una de minoritària, que és una llengua gestual, de signes.

Per veure fins a quin punt la llengua de signes catalana divergeix de les altres llengües de signes de l'estat espanyol, es pot consultar l'obra de Steve Parkhurst and Dianne Parkhurst (2001) publicada a Madrid amb el títol *Un estudio lingüístico. Variación de las lenguas de signos usadas en España*. Els autors d'aquest treball arriben a la conclusió que la varietat de la llengua de signes emprada a Catalunya és la més diferenciada de les que s'usen a la resta de l'Estat i que pot ser considerada una llengua diferent. I basen la seva afirmació en diverses raons:

— Una d'aquestes raons és que el grau d'intel·ligibilitat mútua entre usuaris (o signants) de la llengua de signes catalana i els usuaris (o signants) de diverses variants de la llengua de signes espanyola és el més baix de tots. A la Federació de Persones Sordes de Catalunya expliquen l'anècdota que quan els signants catalans van participar en el primer concurs estatal de teatre en llengua de signes no van ser entesos.

— Una altra raó és que el percentatge de diferenciació del lèxic de la llengua de signes catalana respecte a altres variants usades a Espanya és el més alt (més d'un 50 %).

— Hi ha encara un factor sociolingüístic important: la comunitat sorda de Catalunya identifica la seva llengua de signes com a llengua de signes catalana (i la considera diferent de les varietats espanyoles).

Per tot això, els estudis acadèmics iniciats per Josep Quer tenen una importància especial pel fet que fins ara no s'havia fet recerca en lingüística formal centrada en la llengua de signes catalana. Els treballs de Josep Quer i el seu equip han fet possible que la comunitat sorda catalana compti amb una gramàtica de la seva llengua.

Des de la Secció Filològica, estem convençuts que l'elecció de Josep Quer com a membre corresponent de la nostra Secció farà visible la sensibilitat i l'interès acadèmic de l'Institut d'Estudis Catalans per la llengua de signes catalana.

Text llegit pel la senyora Gemma Rigau i Oliver en el Ple del dia 28 de febrer de 2006